

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 627/2025
24.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због више кривичних-дела продужено кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ, крив. дела злоупотребе службеног положаја у саизвршилаштву 359. став 1. КЗ, продужено кривично дело преваре из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, продужено кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљених ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.03.2026. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, па се у односу на окривљеног ББ **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године и предмет у том делу враћа на поновно одлучивање Вишем суду у Зрењанину, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости, бранилаца - адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, изјављен против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, поднет у односу на окривљене АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, **ОДБАЦУЈЕ као неблагоприятен**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и четири месеца и продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву 359. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од две године и девет месеци; окривљени БЂ оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и два месеца и продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву 359. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци; окривљени ГГ, оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву 359. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца, кривично дело превара у покушају из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, за које му је утврђан казна затвора у трајању од три месеца и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и за продужено кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и једног месеца и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде; окривљени ЕЕ оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву 359. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и кривично дело превара у покушају из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од једне године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде; окривљени ЖЖ оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и два месеца и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде; окривљени ВВ, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и два месеца и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од једне године и четири месеци и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде; окривљени ДД оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде;

окривљени ББ, оглашен је кривим због извршења кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца, кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ на казну затвора у трајању од две године и кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. става 1. КЗ на казну затвора у трајању од три месеца и осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци. Уколико окривљени не плате новчану казну у одређеном року, суд ће исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци. Окривљенима је у казне затвора урачунато време проведено у притвору. О трошковима поступка и мери безбедности је одлучено на начин ближе описан у изреци пресуде, док су оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу. Ставом другим пресуде окривљени су на основу одредбе члана 423. тачка 2. ЗКП ослобођени од оптужбе и то окр. ЂЂ да је извршио кривично дело примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, описано под тачком један оптужбе, окр. ДД да је извршио кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, описано под тачком 27. измењене оптужнице, окр. ББ да је извршио кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ, описано под тачком 30 измењен оптужнице и окр. ЗЗ да је извршио кривично дело давање мита описано под тачком 34 измењене оптужнице јер није доказано да су учинили наведена кривична дела, док је одлучено да трошкови кривичног поступка у том делу падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, усвајањем жалби браниоца окривљеног ЖЖ и браниоца окривљеног ЕЕ, укинута је пресуда Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године у односу на окривљеног ЖЖ и ЕЕ, у целости и предмет враћен првостепеном суду у том делу на поновно суђење, док су жалбе окривљених АА, ГГ, ВВ, ДД и ББ, изјављене од стране браниоца адв. Вићентија Даријевића, жалба окривљеног ЂЂ изјављена од стране браниоца адв. Ивице Симоновски и жалба ВЈТ у Зрењанину, изјављена против наведених окривљених и окривљеног ЗЗ, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у преосталом делу потврђена.

Захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљених ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, адвокати Вићентије Даријевић, Деана Берак Савковић, Марина Миленковић и Јелена Пирић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, односно повреде људских права и слобода окривљеног у поступку, које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, а како је то утврђено одлуком Европског суда за људска права у Стразбуру број 9172/21 од 14.01.2025. године, са предлогом, да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновни поступак и одлуку суду или да преиначи другостепену пресуду тако што ће усвојити жалбу браниоца и ослободити окривљене ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ од оптужбе и на основу одредбе члана 488. став 2. ЗКП позове браниоце на седницу већа уколико оцени да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан у односу на окривљеног ББ, док је исти захтев неблагоприятан у односу на окривљене АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ.

Основано се у поднетом захтеву указује да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП у односу на окривљеног ББ, јер је окривљеном у поступку пред Вишим судом у Зрењанину који је окончан доношењем пресуде К 107/11 од 18.07.2018. године и пред Апелационим судом у Новом Саду који је окончан доношењем пресуде Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, повређено и ускраћено основно људско право, зајемчено чланом 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, а што је и утврђено одлуком Европског суда за људска права, по представци број 9172/21 од 14.01.2025. године. Наведеним чланом 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, јамчи се право појединца на приватни и породични живот и поштовање дома и преписке.

Из списка предмета произлази да је Европски суд за људска права (трочлани одбор), у предмету формираном на основу представке број 9172/21 против Републике Србије, коју је суду поднео окривљени ББ, на основу члана 34. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту „Конвенција“), кога је заступао његов бранилац – адвокат Вићентије Даријевић, дана 14.01.2025. године донео пресуду, којом је утврдио да је у конкретном случају дошло до повреде члана 8. Конвенције и да тужена држава треба да подносиоцу представке исплати на име трошкова у року од три месеца новчани износ ближе наведен у тој пресуди.

Наведеном пресудом је утврђено да су општа начела која произлазе из праксе Суда у вези са гаранцијама из члана 8. у случајевима тајног надзора и снимања телефонских разговора сажета у предмету *Dragojević protiv Hrvatske* (број 68955/11, ст. 78-84, од 15. јануара 2015. године). У погледу предметног случаја подносиоца – окривљеног ББ, суд је констатовао да су наредбе о продужењу надзора и снимања телефонских разговора очигледно представљале мешање у право подносиоца на „приватан живот“ и „преписку“. С тим у вези Суд је навео да је Виши суд у Зрењанину донео наредбу о тајном надзору од 12. марта 2010. године, у погледу девет лица осумњичених за различита кривична дела, која наредба је проширена у неколико наврата, углавном укључивањем надзора и снимања телефонских разговора у погледу нових осумњичених, од којих су се на подносиоца односиле три наредбе за продужење надзора, издате у периоду од 29. јула 2010. до 29. марта 2011. године), те да су наредбе о продужењу надзора првенствено засноване на пуком позивању на предлог јавног тужиоца за доношење таквих мера, уз налаз да је истрага већ утврдила постојање „комуникације између подносиоца и других осумњичених и његову умешаност у злочиначку заверу“ и укључивале су законску формулацију да се

„истрага не може спровести другим средствима или би била отежана“. Међутим, по оцени ЕСЈП домаћи суд – истражни судија Вишег суда у Зрењанину, није понудио никакву суштинску анализу о томе зашто истрага није могла бити спроведена коришћењем других средства или зашто би ослањање на таква друга средства учинило истрагу отежаном у конкретним околностима случаја подносиоца. Имајући наведено у виду, Суд је у пресуди закључио да предметне наредбе о продужењу надзора нису биле у складу са захтевима члана 8. у оној мери у којој нису садржале садржајну и делотворну процену да ли је употреба тајног надзора била неопходна и оправдана у датим околностима (видети *Dragojević*), сходно чему је дошло до повреде члана 8. Конвенције, што је Суд утврдио једногласно.

Одредбом члана 167. став 1. Законика о кривичном поступку прописано је да посебну доказну радњу из члана 166. овог законика одређује судија за претходни поступак образложеном наредбом. Ставом 2. истог члана прописано је да наредба из става 1. овог члана садржи расположиве податке о лицу према којем се тајни надзор комуникације одређује, законски назив кривичног дела, означање познатог телефонског броја или адресе осумњиченог, односно телефонског броја или адресе за коју постоје основи сумње да је осумњичени користи, разлоге на којима се заснива сумња, начин спровођења, обим и трајање посебне доказне радње.

Како је и по налажењу Врховног суда, окривљеном ББ доношењем нижестепених пресуда повређено право на поштовање приватног и породичног живота из члана 8. Конвенције, а што је утврђено одлуком Европског суда за људска права која је донета 14.01.2025. године, по представи број 9172/21 против Републике Србије, исто је било од утицаја на законитост правноснажних пресуда. Наиме, по оцени Врховног суда, погрешан је став нижестепених судова да се пресуде могу заснивати на доказима прибављеним применом посебних доказних радњи из члана 166. ЗКП до 170. ЗКП, имајући у виду да је ЕСЈП у својој пресуди изнео закључак да су у конкретном случају наредбе о продужењу и проширењу тајног надзора комуникације истражног судије у супротности са одредбом члана 8. Конвенције, јер су исте засноване на захтеву јавног тужиоца, али сама наредба не садржи конкретне чињенице и околности, односно не садржи образложење, нити разлоге због којих нису одређене друге блаже мере, те се не може прихватити став да је у кривичном поступку против подносиоца испоштовано право на приватни и породични живот, у смислу члана 8. ЕКЈП.

Имајући у виду све наведено, Врховни суд налази да из изнетих разлога, три наредбе за продужење надзора, издате у периоду од 29. јула 2010. до 29. марта 2011. године у односу на окривљеног ББ, чине доказе произашле из њих, незаконитим, јер су исти прибављени супротно одредби члана 16. ЗКП, па је сходно наведеном у побијаним правноснажним пресудама које су предмет захтева за заштиту законитости учињена повреда одредбе члана 485. став 1 тачка 3) ЗКП.

Следствено наведеном, Врховни суд је усвојио као основан поднети захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Вићентија Даријевића, Деане Берак Савковић, Марине Миленковић и Јелене Пирић, услед повреде права на поштовање приватног и породичног живота из члана 8. Конвенције, а што је утврђено одлуком

Европског суда за људска права која је донета 14.01.2025. године, по представци број 9172/21 против Републике Србије, а које је било од утицаја на законитост правноснажних пресуда и укинуо правноснажне пресуде Вишег суда у Зрењанину К 107/11 од 18.07.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, у односу на окривљеног ББ, у делу у коме је учињена наведена повреда закона, а предмет вратио Вишем суду у Зрењанину на поновно суђење, у смислу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП.

У поновном поступку Виши суд у Зрењанину ће имати у виду примедбе и упутства изнете у овој одлуци, те ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Захтев за заштиту законитости окривљених АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ је неблагоприятен.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да ће Врховни суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако није поднет у року из члана 485. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописано је да због повреда тог законика (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10), став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4.) учињених у првостепеном поступку и поступку пред жалбеним судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца одређена и ограничена садржином права окривљеног.

Имајући у виду да су окривљени ГГ, ДД и ЂЂ, пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, према повратници у списима предмета, примили дана 15.01.2019. године, последњи дан рока за подношење захтева за заштиту законитости био је 14.02.2019. године (четвртак), а да је окривљени АА, пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, према повратници у списима предмета, примио дана 16.01.2019. године, па је последњи дан рока за подношење захтева за заштиту законитости био 18.02.2019. године (понедељак), док је окривљени ВВ пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1094/18 од 11.12.2018. године, према повратници у списима предмета, примио дана 01.02.2019. године, па је последњи дан рока за подношење захтева за заштиту законитости био 04.03.2019. године (понедељак), а да су браниоци окривљених АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, адвокати Вићентије Даријевић, Деана Берак Савковић, Марина Миленковић и Јелена Пирић, захтев за заштиту законитости поднели дана 11.04.2025. године, дакле након протекла рока од 30 дана који је прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, Врховни суд је захтев за заштиту законитости бранилаца ових окривљених, оценио неблагоприятним.

При оцени благовремености поднетог захтева Врховни суд је имао у виду и одредбу члана 485. став 3. ЗКП којом је прописано да се захтев за заштиту законитости из

разлога прописаних у ставу 1. тачка 2) и 3) овог члана, може поднети у року од три месеца од дана када је лицу (члан 483. став 1.) достављена одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Међутим, обзиром да је бранилац окривљених АА, ВВ, ГГ и ДД, адвокат Вићентије Даријевић, против наведених пресуда које су предмет захтева за заштиту законитости, подносио Уставном суду Републике Србије уставну жалбу, али је иста решењем Уставног суда број Уж 1445/19 од 25.06.2020. године одбачена, па се стога при оцени благовремености поднетог захтева у односу на ове окривљене није могао рачунати рок од три месеца од дана када је окривљеном достављена одлука Уставног суда, јер наведеном одлуком није утврђена повреда или ускраћивање људских права и слобода окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатних протокола, што је услов за примену члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, нити су окривљени АА, ВВ, ГГ и ДД подносили представке Европском суду за људска права, Врховни суд је благовременост захтева и у односу на ове окривљене оценио применом члана 485. став 4. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни суд је усвојио захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП и у односу на овог окривљеног донео одлуку као у изреци пресуде, док је исти захтев бранилаца окривљених АА, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, одбацио као неблаговремен.

**Записничар-саветник,
Маша Денић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**